

کانون اصلی در رفتار امام خمینی

در مکتب سیاسی امام، معنویت از سیاست جدا نیست؛ سیاست و عرفان، سیاست و اخلاق، امام که تجسم مکتب سیاسی خود بود، سیاست و معنویت را با هم داشت و همین را دنبال می‌کرد؛ حتی در مبارزات سیاسی، کانون اصلی در رفتار امام، معنویت او بود.

۱۴ خرداد ۱۳۸۳

ویژه نامه سی و هفتمین سالگرد بزرگداشت امام خمینی (س)

سال اول، شماره ۴ | ۱۱ خرداد ماه ۱۴۰۵

مهم‌ترین میدان جهاد

کوشش کنید که در آن میدانی که میدان مبارزه بین الله و شیطان است، میدان مبارزه بین نفسانیت انسان و روح است، در آن میدان پیروز بشوید. اگر این پیروزی به دست شما آمد، از هیچ شکستی باک نداشته باشید که آنها شکست نیست.

۲۸ اردیبهشت ۱۳۶۰

معنویت ملت ایران فرا تر از محاسبه دشمن

بررسی دیدگاه امام خمینی (س) درباره نقش معنویت و توکل به خدا در زندگی فردی و اجتماعی

شکل خاص حل نمی‌شود و نخواهد شد بلکه مشکلات رادر کل یک نظام اسلامی باید حل کرد، و از معنویت نباید غافل بود که کلید دردهاست. (صحیفه امام، ج ۵، ص ۴۳۷) امام خمینی (س) قدرت ایمان را بالاتر از هر قدرتی می‌دانستند و درباره پیروزی انقلاب اسلامی چنین می‌فرمایند: «قدرت طاغوتی و بزرگ، که مجهز به همهٔ سلاحهای مدرن بود و پشت سر او هم تمام قوای مادی و تمام ابرقدرتها بود و از او حمایت می‌کردند... نتوانستند این قدرت ایمان را که در کشور ما و در ملت ما پیدا شد از بین ببرند و نتوانستند خود و منافع خود را حفظ کنند.» (صحیفه امام، ج ۸، ص ۲۳۳)

خطای محاسباتی دشمن در معنویت ملت ایران

یعنی دشمن دچار یک خطایی محاسباتی بود چرا که آنها «حساب همه چیز را می‌کردند... آنها با آن چشم کج بین خودشان حساب عشایر را کرده بودند، حساب روحانیون را هم کرده بودند، حساب ارتش را هم بعد کرده بودند، حساب قوای نظامی و انتظامی را هم کرده بودند، حساب پاسدارها را هم کرده بودند. لکن یک حساب را نکرده بودند و آن حساب معنویت بود.» (صحیفه امام، ج ۱۳، ص ۵۲۱) «قدرت اسلام فوق قدرتها مادی ابرقدرتهاست. می‌بینید که این قدرت است که مشت رادر مقابل تانک و مسلسل قرار داده است و بیرونها را به خیابانها کشانیده است، و بچه‌های کوچک را به تکاپو واداشته است. این قدرت مذهب و معنویت است؛ انکا ما به خداوند و به معنویت است؛ و هیچ قدرتی در عالم نمی‌تواند در مقابلش بایستد.» (صحیفه امام، ج ۵، ص ۲۹۰)

«در همه کارها اتکال به خدا کنید، قدرتها در مقابل قدرت خدا هیچ است.» (صحیفه امام، ج ۶، ص ۲۳۴) معنویت از نظر امام خمینی (س) آن قدر دارای اهمیت است که آن را پایه و اساس امور دیگر معرفی می‌کند؛ چرا که معنویت، مقصد تمام انبیا بوده و میزان در انسانیت شمرده می‌شود. حضرت امام (س) نظام جمهوری اسلامی ایران را با محوریت معنویت، رهبری کردند و همه رفتار خود را در راستای رسیدن به سعادت و توجه به سوی خدا پیدا کردن جامعه انجام می‌دادند.

کوشش کنید معنویت خود را حفظ کنید

به اعتقاد امام (س)، معنویت و توجه به خدا و دین خدا، رمز پیروزی است. (صحیفه امام، ج ۷، ص ۱۰۷) و «مردمی می‌توانند کشور خودشان را حفظ کنند، مردمی می‌توانند مملکت و ملت خودشان را نجات بدهند که معنویت داشته باشند.» (صحیفه امام، ج ۷، ص ۴۶۳) حضرت امام به مسئولان تاکید داشتند که «کوشش کنید معنویت را تقویت کنید در بین این ملت. با معنویت است که شما می‌توانید استقلال خودتان را حفظ کنید و آزادی خودتان را حفظ کنید و به مراتب کمال برسید.» (همان، ج ۱۷، ص ۳۷۸)

نگاه امام (س) به معنویت به عنوان ریشه تمام مسائل بود و از این جهت تذکر می‌دادند که «از نظر اسلامی حل تمامی مشکلات و پیچیدگیها در زندگی انسانها تنها با تنظیم روابط اقتصادی به

اتکای ما به خداوند و به معنویت است؛ و هیچ قدرتی در عالم نمی‌تواند در مقابلش بایستد.

سر مقاله

رهبر شهید در توصیف ویژگی معنویت امام (س) چنین می‌فرمایند: «امام خمینی هرگز مأیوس نمیشد؛ این همه حوادث در همان سالهای اول انقلاب رخ داد- این شهادتها، شهادتهای دسته جمعی، حوادث گوناگون- اولی [مطلقاً در دل امام این تاثیر رانگداشت که ایشان را مأیوس نکند... اهل توکل به معنای واقعی بود.» (۱۳۷/۱۳۴/۱۴۰۱) در سخنان امام خمینی (س) هیچ واژه‌ای به اندازه ی خدا و لطف الهی تکرار نشده است. ایشان همیشه تذکر می‌دادند که مراقب باشیم، غرور بر ما فائق نشود. در هنگام پیروزی عملیات هادر دفاع مقدس، امام به کسانی که در اوج شادی بودند تذکر می‌دادند دچار غرور نشوند و پیروزی را از خدا بدانند اگر خدا نمی‌خواست حتی جایی که ۱۰ برابر نیرو وجود داشت، ممکن بود این فتح اتفاق نیفتد. امام خمینی (س) معتقدند، اسلام به هر دو بُعد معنوی و مادی انسان توجه دارد؛ البته با تقدم معنویت بر مادیت. «مادیت تنها سعادت ملت نیست. اینها در پناه معنویات سعادتند.» (صحیفه امام، ج ۷، ص ۵۳۴) به اعتقاد ایشان «آدم همه چیز است: معنویت دارد، مادیت دارد، ظاهر دارد، باطن دارد. قرآن کریم هم که آمده است این انسان را بسازد، همهٔ ابعاد انسان را می‌سازد؛ یعنی کلیهٔ احتیاجاتی که انسان دارد.» (صحیفه امام، ج ۴، ص ۴۴۸) یعنی «اسلام همانطوری که به معنویات نظر دارد... به مادیات نظر دارد.» (صحیفه امام، ج ۶، ص ۴۶۷)

من خادم ملت هستم

من از خدای تبارک و تعالی توفیق همه را میخواهم. من از بیرون آمده ام که خدمت به شما بکنم. من خادم شما هستم، من خادم ملت شما هستم. من آمده ام که بزرگواری شما را حفظ کنم. من آمده ام که دشمنهای شما را زمین بزنم. من آمده ام که ملت را یک ملت مستقلش کنم. دولت اگر پیدا بشود یک دولت مستقل باشد. من آمده ام که دست اجانب را از این مملکت کوتاه کنم. من آمده ام که رسوا کنم اینهایی که به اسم «ملیت»، به اسم - نمدانم - «قانون اساسی»، به اسم کذا میخواهند مسائل سابق را عود بدهند. خداوند ان شاء الله همه شما را توفیق بدهد و ما را آشنا کند به وظایف خودمان.

۱۴ بهمن ۱۳۵۷

سخن روز

امام (س) مسئله انتظار را از حالت گوشه نشینی خارج کرد

منتظران مصلح باید صالح باشند. منتظران مصلح نمی توانند آلوده دامن باشند. کار بزرگی که امام و انقلاب اسلامی ایران کردند این بود که ریل انتظار را از گوشه نشینی و امید واهی داشتن، به «حرکت صالحان» تبدیل کردند. صالح موظف است به وظیفه خودش عمل کند، و الا صالح نیست. منتظران مصلح باید صالح باشند، و الا دروغ می گویند و منتظر واقعی نیستند. باید اول از دریچه دل خودشان شروع کنند؛ باید به وظیفه عمل کنند.

روزهای پیروزی انقلاب از دو قدرت، یعنی «توجه به ولی خدا و استعانت از او» و «مسئولیت پذیری صالحانه» با هم رونمایی شد. هم توجه به ولی خدا و اینکه کسی هست که ما را کمک می کند و هم اینکه خودمان باید حرکت کنیم تا به تعبیری از شما حرکت باشد و از خدا برکت. الحمدلله این مسیر بعد از امام هم توسط مقام معظم رهبری پیموده شد. با همین صالحان و منتظران واقعی ما از گردنه ها و دسایس عبور کردیم.

آیت الله سید حسن خمینی، ۲۰ بهمن ۱۴۰۴

خاطرات شهید

گزیده ای از خاطره شهدای مطرح درباره امام خمینی (س)

درس اخلاق امام مثل پرواز به عالمی دیگر بود

مرحوم شهید مطهری می گفتند: ما وقتی امروز درس امام را می گرفتیم تا هفته بعد حساسی تحت تأثیر آن درس بودیم؛ درس اخلاق می رفتیم، ایشان مطالبی می گفتند و شیوه اخلاق امام هم مثل اخلاق مرسوم حوزها و درسهای اخلاقی اینجوری نبوده که خشک و کلاسیک بخواهد انجام بشود، مسائل اخلاقی را تحلیل میکردند و عرفان را با اخلاق مخلوط میکردند و در موقع درس گفتن انسان را اوج میدادند و به آدم حالتی میدادند که در موقع درس گرفتن خود را در یک عالم دیگر میدید. مادر این هفته بالا و به آسمان می رفتیم و این ارتفاع و علو را حفظ میکردیم و اگر یک روز، این درس در هفته آینده دیر میشد مثل این بود که آدم معنادی به اعتیادش نرسد.

برداشتهایی از سیره امام خمینی (س)، به کوشش غلامعلی رجایی، ج ۵، ص ۱۷۴.

امام، اسلام را در سطح بین الملل مطرح ساخت

احمد جبرئیل؛ دبیرکل جبهه خلق برای آزادی فلسطین، درباره نقش تاریخی امام خمینی (س) گفته است: «بنیانگذار جمهوری اسلامی، اسلام را از انزوای نجات داد. دیدگاه مرتجعانه ای را که دشمنان در طول صدها سال نسبت به این دین مبین ارائه کرده بودند، از میان برد؛ مقوله دین افیون ملت ها را منسوخ کرد و اسلام را در سطح بین المللی به عنوان یک نیاز انسانی در زمینه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، مادی و معنوی مطرح ساخت. توانست جهان اسلام را از خواب بیدار کند و به مسلمانان حیاتی جدید ببخشد. امام را حل ثابت کرد که اسلام قادر است ملت های مستضعف را آزاد کند و آنان را در برابر کشورهای استکباری به حرکت درآورد.»

تصاویر مهم تاریخی از امام خمینی (س) به همراه توضیح

قاب تاریخ

شاگردان درس امام در قم به ۱۲۰۰ نفر رسیده بود

امام خمینی بیش از ۳۰ سال به تدریس در حوزه علمیه قم پرداختند و چندین دوره فقه، اصول، فلسفه، عرفان و اخلاق اسلامی تدریس کردند. شاگردان امام خمینی در حوزه علمیه قم به ۱۲۰۰ نفر هم رسیده بود که در میان آنان ده ها تن از مجتهدین شناخته شده حاضر بودند. رهبر شهید انقلاب که از آغاز ورود به شهر قم، در درس حضرت امام خمینی (س) حاضر شدند، فرموده اند: «محل درس که دل های جوان و مشتاق و کوشا را جذب می کرد، درس فقه و اصول امام بود.»

پاسخ به شبهات

بررسی شبهات مطرح درباره امام خمینی و پاسخ به آن ها

تفکر مادی و کرامت انسانی

در ادبیات سیاسی و رسانه ای، گاه به پرسش ها و ادعاهایی برمی خوریم که نیازمند سنجش دقیق و ریشه یابی تاریخی هستند؛ از جمله این عبارت که به بنیان گذار انقلاب منسوب نموده اند: «اقتصاد مال خراست». بررسی مستندات و متن صحیفه امام (س) اثبات می کند که چنین جمله ای هرگز توسط ایشان بیان نشده و انتساب آن حاصل یک تحریف و تقطیع آشکار است. اصل ماجرا به سخنرانی مکرر ایشان در نقد کتاب مادی گرایانه ای بازمی گردد که اقتصاد را زیربنای همه چیز می دانستند و انسان را تا حدیک حیوان با نیازهای صرفاً مادی تقلیل می دادند. امام خمینی (س) این سخنان را در پاسخ به فضا سازی هایی مطرح کردند که پس از انقلاب، با تمرکز مفرط بر مسائل معیشتی، اهداف والای حرکت مردم را زیر سؤال می بردند. ایشان با بیانی استدلالی یاد آور شدند که هیچ انسان عاقلی فداکاری، جانبازی و شهادت را برای امور مادی مانند ارزان شدن کالاها انتخاب نمی کند، بلکه این آرمان های الهی و انسانی است که ارزش جانفشانی دارد. در واقع، مخاطب نقد امام، نگاه مارکسیستی و مادی بود که انسان را شناخته بود؛ ایشان با تعبیری کنایی فرمودند کسانی که همه چیز انسان را در شکم و اقتصاد خلاصه می کنند، او را با حیوان برابر دانسته، چلوکیاب خوردن یکی و گاه خوردن دیگری را تنها تفاوت آن ها می بینند. بنابراین، نگاهی به مجموع مواضع ایشان نشان می دهد که هدف ایشان از این تشبیه، نقد یک فلسفه انحرافی بود، نه بی اهمیت جلوه دادن علم اقتصاد یا معیشت مردم. امام (س) همواره اقتصاد را عنصری حیاتی برای حفظ استقلال کشور می دانستند؛ چنان که پیش از پیروزی انقلاب، وابستگی اقتصادی به بیگانه را از خیانت های رژیم گذشته شمرده و پس از انقلاب نیز بارها تأکید کردند: «اقتصاد ما باید متحول بشود؛ اقتصاد وابسته به اقتصاد مستقل متبدل بشود». ایشان شرط اصلی ایستادگی در برابر قدرت های بزرگ را «خودکفایی اقتصادی» می دانستند. در نهایت، این کلام حکیمانه نه تنها نفی اقتصاد نیست، بلکه هشداری است تا اقتصاد به جای آنکه ابزاری در خدمت رشد و کرامت انسان باشد، به معبودی تبدیل نشود که هویت و ارزش های انسانی را مسخ و نابود سازد.